

[Przesłuchanie świadka, strony lub biegłego w postępowaniu administracyjnym](#)

[Anonim a przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego](#)

[Wyłączenie pracownika Samorządowego Kolegium Odwoławczego od orzekania](#)

Czy SKO jest jednostką organizacyjną Skarbu Państwa, przeciwko której można wytoczyć powództwo na podstawie art. 287 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)?

Sąd Najwyższy w Postanowieniu z dnia 9 lipca 2009 roku (sygn. akt III CZP 45/09) stwierdził, że samorządowe kolegium odwoławcze jest jednostką organizacyjną Skarbu Państwa w sprawie o wynagrodzenie szkody wyrządzonej decyzją wydaną przez to kolegium (art. 287 pkt 1 ustawy z dnia 30.08.2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi - Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.).

Art. 287 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stanowi, że w przypadku, gdy sąd administracyjny uchyli zaskarżoną decyzję (a organ rozpatrujący sprawę ponownie umorzy postępowanie) lub stwierdzi nieważność aktu albo ustali przeszkodę uniemożliwiającą stwierdzenie nieważności, stronie, która poniosła szkodę, służy odszkodowanie od organu, który wydał decyzję.

Jeżeli w sprawie decyzję wywołującą szkodę wydało SKO, zatem odszkodowanie służy od tego organu. Rzecz w tym, że odpowiedzialność odszkodowawczą można przypisać podmiotom prawa cywilnego mającym osobowość prawną (w przypadku Skarbu Państwa - jego jednostkom organizacyjnym), a tej SKO nie posiada. W postępowaniu administracyjnym oraz sądowno-administracyjnym samorządowe kolegia odwoławcze traktowane są jako organy jednostek samorządu terytorialnego. Bardziej złożony jest problem określenia pozycji ustrojowej SKO (czy są to organy administracji rządowej, samorządu terytorialnego, czy też nie można ich zaliczyć do żadnej z tych kategorii).

SN zwrócił uwagę na niespójność między art. 287 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi a przepisem art. 417[1] k.

c. Zgodnie art. 417[1] § 1 k.c. odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działania lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego albo inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Art. 287 P.p.s.a. stanowi tymczasem, że odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję. To skłoniło SN do poszukiwania argumentów uzasadniających pogląd, że pod względem ustrojowym samorządowe kolegia odwoławcze należy zaliczyć do państwowych jednostek organizacyjnych. SN wskazał mianowicie, iż SKO są organami jakby sądowymi, niezawistymi pod względem orzecznictwem. Dalej brak jest argumentów, by uznać SKO za organy określonej jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiatu, województwa) jako osoby prawnej - są wyodrębnione organizacyjnie. Zgodnie z art. 4 ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych SKO są państwowymi jednostkami budżetowymi. Wreszcie nadzór na działalnością administracyjną kolegiów sprawuje Prezes Rady Ministrów, co świadczy o ich powiązaniu z administracją rządową. Te argumenty doprowadziły SN do wniosku, że SKO jest jednostką organizacyjną Skarbu Państwa w sprawie o wynagrodzenie szkody wyrządzonej decyzją wydaną przez to kolegium.

Źródło: [Treść postanowienia](#)

Gmina w postępowaniu administracyjnym przed SKO

Gmina posiada ... szczególną pozycję ustrojowo-prawną jako jednostka samorządu terytorialnego. Jest z jednej strony nosicielem imperium (władztwa administracyjnego), z drugiej zaś podmiotem dominium (własności). Te dwie role gminy są rozdzielne. Czym innym jest uprawnienie, a zarazem obowiązek rozstrzygania spraw indywidualnych w zakresie i na zasadach prawem określonych i w ślad za tym do korzystania z władztwa administracyjnego, a czym innym wykonywanie uprawnień właścicielskich w stosunku do majątku komunalnego. Ponadto chociaż te dwie role gminy są rozdzielne nie oznacza, że nie mogą być wykonywane przez gminę jednocześnie. Stosownie do woli ustawodawcy, zobowiązującego właściwe organy gminy w przepisach prawa materialnego do rozstrzygania spraw indywidualnych oraz wyposażającego gminy w mienie komunalne, którym gmina ma racjonalnie gospodarować (rozdział V ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), gminy powinny te dwie funkcje realizować jednocześnie, również w odniesieniu do własnego majątku. Ustawodawca nie wprowadza w tej mierze zakazu. Oznacza to, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) może wystąpić w charakterze nosiciela imperium w stosunku do własnej gminy. Wówczas wykonuje on funkcję organu administracji publicznej i dopiero ta sytuacja rodzi ograniczenia, ale tylko w zakresie uprawnień procesowych gminy. W zakresie w jakim wójt (burmistrz, prezydent miasta) pełni funkcje organu administracji publicznej w stosunku do własnej gminy jako osoby prawnej nie jest on ani żaden z innych organów uprawniony do reprezentowania jej interesu prawnego. Uprawnienie do korzystania z władztwa administracyjnego przez organ gminy w odniesieniu do niej jako osoby prawnej następuje zatem kosztem jej uprawnień procesowych (Postanowienie NSA z 2012-03-20II OSK 652/12). Podobnie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia z dnia 1 kwietnia 2009 r. sygn. akt II OSK 460/08, Lex 562860, a także w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 19 maja 2003 r. (OPS 1/03), wskazano, że powierzenie organowi jednostki samorządu terytorialnego właściwości do orzekania w sprawie indywidualnej w formie decyzji administracyjnej wyłącza możliwość dochodzenia przez tę jednostkę jej interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym i sądowno-administracyjnym. Taki też pogląd znaleźć można w literaturze przedmiotu (zob. T. Woś, Glosa do przywołanej wyżej uchwały NSA z 19 maja 2003 r., „Samorząd Terytorialny” nr 12, s. 70 i n.). Jedyną możliwością wzruszenia niekorzystnych dla gminy orzeczeń SKO jest więc możliwość skorzystania z pomocy prokuratora. Należy mieć jednak na uwadze, że udział prokuratora w postępowaniu administracyjnym nie jest permanentny - to szczególny rodzaj postępowania.

Legitymację do udziału prokuratora w postępowaniu administracyjnym przyznaje mu :

- 1) Art.42 Ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst jednolity w Dz.U. z 2011 r. 270.1599 („Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym, administracyjnym, w sprawach o wykroczenia oraz w innych postępowaniach określają odrębne ustawy”),
- 2) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity w Dz.U. z 2013 poz. 267 z późn. zmianami):
(Art.182 - Prokuratorowi służy prawo zwrócenia się do właściwego organu administracji publicznej o wszczęcie postępowania w celu zapewnienia, aby postępowanie i rozstrzygnięcie było zgodne z prawem. Przepis ten stanowi „furtkę” umożliwiającą zainicjowanie przez prokuratora postępowania przed organem administracyjnym. Dysponuje on uprawnieniami procesowymi strony, jednak w pewnych okolicznościach jego pozycja jest silniejsza;
Art.183 - Prokuratorowi służy prawo udziału w każdym stadium postępowania w celu zapewnienia, aby postępowanie i rozstrzygnięcie sprawy było zgodne z prawem. Organ administracji publicznej zawiadamia prokuratora o wszczęciu postępowania oraz o toczącym się postępowaniu w każdym przypadku, gdy uzna udział prokuratora w postępowaniu za potrzebny),
- 3) Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (§ 382 ust. 1 Regulaminu stanowi, że „Prokurator inicjuje postępowanie administracyjne i

postępowanie przed sądem administracyjnym oraz bierze udział w tych postępowaniach, jeżeli wymaga tego ochrona praworządności, a w szczególności, gdy naruszenie prawa lub bezczynność organu narusza interes Rzeczypospolitej Polskiej lub interes społeczny”).

Prawa strony służą prokuratorowi dopiero od chwili włączenia się do postępowania administracyjnego. Jeżeli prokurator nie włączył się do postępowania administracyjnego przed wydaniem decyzji przez organ pierwszej instancji, to nie może wstąpić do tego postępowania, wnosząc odwołanie od decyzji, wydanej w postępowaniu administracyjnym, w którym nie brał udziału (Wyrok NSA w Warszawie z dnia 2011.03.10 II OSK 431/10).

Organ administracyjny prowadzący postępowanie ma bezwzględny obowiązek powiadamiania z urzędu prokuratora o czynnościach proceduralnych w postępowaniu do którego prokurator przystąpił (Wyrok NSA w Warszawie z dnia 2009.04.22 znak II OSK 838/07).

From:

<http://www.wiki.leba.eu/> - **Wiki Łeba**

Permanent link:

http://www.wiki.leba.eu/postepowanie_administracyjne

Last update: **2019/10/17 14:44**

